

นักวิจัยไทยคว้ารางวัล นักวิทยาศาสตร์ดีเด่น-รุ่นใหม่

ศ.อมเรศ ภูมิรัตน ประธานคณะกรรมการรางวัลนักวิทยาศาสตร์ดีเด่น มูลนิธิส่งเสริมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในพระบรมราชูปถัมภ์ เปิดเผยว่า ปีนี้เป็นปีที่ 31 แล้วที่มูลนิธิ จัดให้มีการมอบรางวัลนักวิทยาศาสตร์ดีเด่นขึ้น เพื่อสดุดีเกียรติคุณบุคคลผู้มีผลงานด้านวิทยาศาสตร์ที่มีคุณธรรมจริยธรรมสูงอันจะเป็นแบบอย่างที่ดีและให้นักวิทยาศาสตร์รุ่นหลังหรือวงการวิทยาศาสตร์ของไทยเห็นว่า คนที่ทำงานเก่งคนที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นคนดีควรได้รับการยกย่องเพื่อเป็นแบบอย่างให้คนอื่นทำตาม

ศ.อมเรศ กล่าวว่า คณะกรรมการรางวัลนักวิทยาศาสตร์ดีเด่นมีมติเป็นเอกฉันท์ให้นักวิจัย 2 คนได้รับรางวัล “นักวิทยาศาสตร์ดีเด่น ประจำปี 2556” ได้แก่ 1.ศาสตราจารย์ ดร.โสพิศ วงศ์คำ ภาควิชาชีวเคมี คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งวิจัยพบบินที่สัมพันธ์กับการก่อมะเร็งท่อน้ำดีจากการแพร่ระบาดของโรคพยาธิใบไม้ตับ สู่การรักษาแนวใหม่แบบมุ่งเป้า ซึ่งนอกจากจะนำไปสู่การแก้ปัญหาสาธารณสุขสำคัญของประเทศแล้วผู้วิจัยยังเห็นว่า ปัญหาโรคมะเร็งท่อน้ำดีเป็นปัญหาระดับอาเซียนที่ไทยควรจะเป็นผู้นำ หลังจากพบว่าโรคนี้แพร่ระบาดไปทั่วอนุภูมิภาคกลุ่มน้ำโขง เช่น ประเทศลาว กัมพูชา และเวียดนามตอนใต้ ซึ่งในประเทศดังกล่าวยังไม่มี “พยาธิแพทย์” ที่จะตรวจวินิจฉัยระยะโรคและการพยากรณ์โรคเพื่อเป็นแนวทางในการรักษา จึงทำให้แต่ละปีผู้ป่วยด้วยโรคมะเร็งท่อน้ำดีในประเทศเพื่อนบ้านมีอัตราการตายสูง

2.รองศาสตราจารย์ ดร.บรรจบ ศรีภา หัวหน้าศูนย์ความร่วมมือองค์การอนามัยโลกด้านการวิจัยและการควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งวิจัยเกี่ยวกับกลไกการเกิดโรคพยาธิใบไม้ตับ โดยได้ค้นพบกลไกทางอิมมูโนพยาธิวิทยาที่ทำให้เกิดการอักเสบรอบท่อน้ำดีที่ติดเชื้พยาธิใบไม้ตับ ซึ่งนำไปสู่การเกิดมะเร็งท่อน้ำดี พร้อมจัดตั้ง “ละว้าโมเดล” โครงการต้นแบบเพื่อควบคุมและป้องกันพยาธิใบไม้ตับแบบบูรณาการในพื้นที่ระบาด เพื่อศึกษาหาแนวทางในการควบคุมและป้องกันโรคพยาธิใบไม้ตับด้วยวิธีเฝ้าระวังสุขภาพโดยศึกษาเชื่อมโยงแบบครบวงจรทั้งวงจรพยาธิ พยาธิ ระบบนิเวศ และคน แบบชุมชนมีส่วนร่วม

ศ.อมเรศ กล่าวว่า ในส่วนของรางวัลนักวิทยาศาสตร์รุ่นใหม่ ประจำปี 2556 ได้แก่ 1.ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพ.ดร.ฉัตรชัย เหมือนประสาธา ภาควิชาสรีรวิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล 2.ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงกมล เบ้าวัน ภาควิชาคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล 3.ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิทยา เงินแท้ ภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และ 4.ดร.ประสิทธิ์ ทองใบ ภาควิชาฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ดังนั้นการมอบรางวัลทั้งนักวิทยาศาสตร์ดีเด่นและนักวิทยาศาสตร์รุ่นใหม่ ในปีนี้ ส่วนหนึ่งผมเชื่อว่าเป็นการช่วยกระตุ้นงานวิจัยและนักวิจัยของไทยให้ได้มีบทบาทมากขึ้น เนื่องจากอัตราส่วนของนักวิจัยในประเทศมีตัวเลขต่ำมากจนน่าตกใจคือมีนักวิจัยเพียง 9:10,000 คน เท่านั้นซึ่งถือว่าน้อยมาก ส่งผลให้งานวิจัยที่ออกมา มีสัดส่วนน้อยเช่นเดียวกัน เพราะรัฐบาลไม่เห็นถึงความสำคัญของนักวิจัย อยากให้รัฐบาลในฐานะที่จับชีพจรสังคมตลอดเวลาและเห็นความเป็นไปของสังคม ให้การสนับสนุนงานวิจัยอย่างเหมาะสม เพราะงานวิจัยก่อให้เกิดนวัตกรรมก่อให้เกิดเทคโนโลยีใหม่ๆ